

SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI

**ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO
DS. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W KOŚCIANIE
ORAZ
GRUP ROBOCZYCH**

ZA **2014** ROK

I. PODSTAWY PRAWNE FUNKCJONOWANIA.

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, art. 9 a, ust. 10, ze zmianami).
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity z 2013 r. Dz. U. poz. 182 ze zmianami).
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 ze zmianami).
4. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245).
5. Uchwała Nr VI/45/11 Rady Miejskiej Kościana z dnia 12 maja 2011 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania, § 11 pkt 1-3.
6. Zarządzenie Nr 109/11 Burmistrza Miasta Kościana z dnia 5 lipca 2011 r. w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie ze zmianami.
7. Umowa partnerska o współpracy z dnia 01 września 2011 r. zawarta pomiędzy Gminą Miejską Kościan a instytucjami, o których mowa w art. 9 a ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy.

8. Zarządzenie Nr 6/2011 z dnia 01 września 2011 r. Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Kościanie w sprawie określenia wzoru dokumentów, stosowanych w pracy Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
9. Zarządzenie Nr 1/2011 z dnia 02 września 2011 r. Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w sprawie określenia wzorów dokumentów, stosowanych w pracy Grup Roboczych oraz określenia regulaminu działania Grup Roboczych.
10. Uchwała nr XIX/181/12. Rady Miejskiej Kościana z dnia 29 listopada 2012 r. w sprawie uchwalenia „Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Miejskiej Kościan na lata 2013 - 2015”

II. SKŁAD ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO.

1. Przedstawiciele Ośrodka Pomocy Społecznej w Kościanie.
2. Przedstawiciel Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
3. Przedstawiciel Komendy Powiatowej Policji w Kościanie.
4. Pedagog placówki oświatowej w Kościanie.
5. Kurator sądowy Sądu Rejonowego w Kościanie.
6. Prokurator Prokuratury Rejonowej w Kościanie.
7. Przedstawiciel Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kościanie.
8. Przedstawiciel Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Kościanie.

III. CELE FUNKCJONOWANIA.

1. Rozwiązywanie problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach, oparte na współpracy profesjonalnych służb i instytucji zajmujących się problemem przemocy.
2. Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie, ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz inicjowanie i wspieranie działań profilaktyczno-edukacyjnych na terenie Miasta Kościana.

IV. REALIZOWANE ZADANIA.

1. Integrowanie i koordynowanie działań służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie.
3. Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu przeciwdziałaniu temu zjawisku.
4. Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie.
5. Wypracowanie metodyki pracy z ofiarami i sprawcami przemocy.

6. Profesjonalne wspieranie merytoryczne rodziny w rozwiązaniu stanu kryzysowego związanego z przemocą.
7. Monitorowanie sytuacji rodziny do rozwiązania problemu przemocy.
8. Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym.
9. Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.
10. Opracowanie wieloletniej strategii przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
11. Monitorowanie i ewaluacja programu.
12. Sporządzanie sprawozdań i statystyk z działań prowadzonych w danym roku.

V. SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE O FUNKCJONOWANIU ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO I PRACY GRUP ROBOCZYCH W 2014 R.

1. W 2014 r. pierwsze posiedzenie Zespołu Interdyscyplinarnego odbyło się 28 lutego 2014 r., na którym:
 - 1) przyjęto sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych za rok 2013,
 - 2) ustalono plan pracy Zespołu Interdyscyplinarnego na 2014 r.,
 - 3) omówiono zasady współpracy Zespołu Interdyscyplinarnego z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w sprawie programu korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców przemocy,
 - 4) opracowano założenia do diagnozy problemu przemocy w rodzinie na terenie Miasta Kościana,
 - 5) przedstawiono działania informacyjne skierowane dla mieszkańców Miasta Kościana w sprawie podniesienia świadomości w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie,
 - 6) zaprezentowano wstępne założenia konkursu i happeningu dotyczącego przemocy.
2. Drugie posiedzenie Zespołu Interdyscyplinarnego odbyło się 15 lipca 2014 r. W toku spotkania:
 - 1) omówiono działania informacyjne podejmowane w pierwszym półroczu 2014 r., w tym między innymi: w formie ulotek, strony internetowej, itp.
 - 2) zapoznano członków ZI z treścią pisma Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych w sprawie ochrony danych wrażliwych w zespołach interdyscyplinarnych,
 - 3) przedstawiono zasady współpracy z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Kościanie w zakresie wsparcia psychologicznego,
 - 4) omówiono pracę Grup Roboczych za pierwsze półrocze 2014 roku.
3. Na trzecim posiedzeniu Zespołu Interdyscyplinarnego, zorganizowanym dnia 17 grudnia 2014 r. podejmowano następujące tematy:

- 1) wstępna ocena realizacji planu pracy za 2014 r.,
 - 2) wstępne podsumowanie pracy Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych za 2014 r.,
 - 3) założenia do planu pracy Zespołu na 2015 r.
 - 4) sprawozdanie Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego ze szkolenia dla kadry kierowniczej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
4. Grupy Robocze, tworzone dla rozwiązywania problemów związanych z przemocą rodzinną w indywidualnych przypadkach podejmowały działania polegające na:
- 1) diagnozowaniu problemu przemocy w rodzinie,
 - 2) wypracowaniu metodyki pracy z ofiarami i sprawcami przemocy,
 - 3) działaniu interwencyjnym, nakierowanym na ochronę ofiar przemocy,
 - 4) profesjonalnym wspieraniu merytorycznym rodziny w rozwiązaniu stanu kryzysowego, związanego z przemocą,
 - 5) monitorowaniu sytuacji rodziny do rozwiązania problemu przemocy.

Pracę Grup Roboczych w ujęciu statystycznym oraz działania podejmowane w celu przeciwdziałania przemocy w 2014 r. ilustrują tabele

1. Interwencje kryzysowe - procedura „Niebieskiej Karty”

Lp.	Temat	Ilość w 2013 r.	Ilość w 2014 r.	Dynamika %
1	2	3	4	5 (4:3)
1.	„Niebieskie Karty - założone ogółem, w tym przez:	60	77	128,3
	1) Ośrodek Pomocy Społecznej w Kościanie i inne OPS,	9	7	77,8
	2) Komendę Powiatową Policji w Kościanie,	49	66	134,7
	3) Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kościanie,	-	-	-
	4) placówki oświatowe,	1	3	300,0
	5) placówki służby zdrowia.	1	1	100,0
2.	„Niebieskie Karty” założone bez zgody ofiar.	1	0	0,0
3.	Ustanie przemocy w rodzinie po założeniu „Niebieskiej Karty”.	32	24	75,0
4.	Zakończenie procedury „Niebieskiej Karty”.	31	47	151,6
5.	Liczba NK prowadzonych od 2011, 2012, 2013 r.	49	68	138,8

2. Ofiary i sprawcy przemocy.

L.p.	Temat	Ilość w 2013 r.	Ilość w 2014 r.	Dynamika w %
1	2	3	4	5 (4:3)
1.	Ofiary przemocy - ogółem, w tym: 1) kobiety, 2) mężczyźni, 3) dzieci.	78 56 6 16	64 53 5 6	82,1 94,6 83,3 37,5
2.	Ofiary przemocy powyżej 60 roku życia.	5	8	160,0
3.	Ofiary przemocy – osoby niepełnosprawne.	6	6	100,0
4.	Sprawcy przemocy – ogółem, w tym: 1) kobiety, 2) mężczyźni.	60 5 55	62 4 58	103,3 80,0 105,5

3. Spotkania Grup Roboczych.

L.p.	Temat	Ilość 2013 r.	Ilość 2014 r.	Dynamika w %
1	2	3	4	5 (4:3)
1.	Spotkania Grup Roboczych.	162	250	154,3
2.	Uczestnicy Grup Roboczych: 1) pracownicy socjalni, 2) przedstawiciel KPP, 3) przedstawiciel MKRPA, 4) pedagodzy, 5) prawnik, 6) przedstawiciel służby zdrowia, 7) kuratorzy, 8) przedstawiciel PCPR, 9) asystent rodziny, 10) psycholog.	162 161 83 43 4 0 14 8 10 -	251 245 157 76 2 1 17 9 18 10	154,9 152,2 189,2 176,7 50,0 - 121,4 112,5 180,0 -
3.	Ofiary przemocy lub ich przedstawiciel.	70	128	182,9
4.	Sprawcy przemocy.	37	91	245,9

4. Działania podejmowane przez Grupy Robocze.

L.p.	Temat	Ilość w 2013 r.	Ilość w 2014 r.	Dynamika
1	2	3	4	5 (4:3)
1.	W stosunku do ofiar przemocy i ich rodzin :			
	1) pomoc finansowa,	34	58	170,6
	2) bezpłatne posiłki w szkołach i przedszkolach,	20	16	80,0
	3) paczki żywnościowe,	10	6	60,0
	4) odzież,	5	16	320,0
	5) skierowanie do psychologa,	28	48	171,4
	6) skierowanie do prawnika,	15	26	173,3
	7) skierowanie do pedagoga,	10	7	70,0
	8) skierowanie do grupy wsparcia,	3	5	166,7
	9) wprowadzenie do rodziny asystenta,	18	3	16,7
	10) systematyczne wizyty dzielnicowego w rodzinie,	58	76	131,3
	11) objęcie dziecka pomocą psychologiczną – pedagogiczną,	15	17	113,3
	12) skierowanie na bezpłatne badanie lekarskie,	1	1	100,0
	13) skierowanie do Ośrodka Interwencji Kryzysowej,	3	0	0,0
	14) odebranie dziecka zagrożonego i umieszczenie w innej rodzinie.	0	2	-
2.	W stosunku do sprawców przemocy:			
	1) skierowanie do MKRPA,	11	20	181,8
	2) zmotywowanie do podjęcia terapii lub leczenia odwykowego,	17	25	147,1
	3) skierowanie do psychologa,	11	20	181,8
	4) rozmowy interwencyjne,			
	5) współpraca z Prokuraturą,	52	43	82,7
	6) współpraca ze Sądem,	10	7	70,0
		8	9	112,5
	7) skierowanie sprawy na Policję.	1	6	600,0

5. Działania Sądu wobec sprawców przemocy.

L.p.	Temat	Ilość w 2013 r.	Ilość w 2014 r.	Dynamika
1	2	3	4	5 (4:3)
1.	Ograniczenie władzy rodzicielskiej.	3	3	100,0
2.	Pozbawienie władzy rodzicielskiej.	2	0	0,0
3.	Postanowienie o obowiązku podjęcia leczenia odwykowego,	6	4	66,7
4.	Wydanie nakazu eksmisji z domu.	1	0	0,0
5.	Wydanie wyroku o karze pozbawienia wolności w zawieszeniu.	2	3	150,0
6.	Ustanowienie kuratora.	3	4	133,0
7.	Zasądzenie alimentów.	2	9	450,0
8.	Objęcie sprawcy programem korekcyjno-edukacyjnym.	0	0	0,0

VI. REALIZACJA ZADAŃ OKREŚLONYCH W „PROGRAMIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE I OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE GMINY MIEJSKIEJ KOŚCIAN NA LATA 2013 - 2015”

- Realizowano zadania określone w pkt IV.1.2. Programu, w tym:
 - podejmowano działania w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie,
 - inicjowano interwencje w środowiskach dotkniętych przemocą w rodzinie,
 - tworzono grupy robocze w celu rozwiązania problemów związanych z przemocą w rodzinie,
 - zapewniano merytoryczne wsparcie ofiarom przemocy,
 - rozpowszechniono informacje o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
 - sporządzono sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie za 2013 r. i przedłożono Burmistrzowi Miasta Kościana i Radzie Miejskiej Kościana.
- Podejmowano działania związane z realizacją pkt IV.3 Programu, tj. pozyskiwano oferty szkoleniowe z zakresu przeciwdziałania przemocy,
- Zrealizowano pkt. IV 4.3) Programu tj. opracowano ulotkę dotyczącą mechanizmów przemocy, zawierającą informacje o instytucjach i organizacjach zajmujących się specjalistyczną pomocą osobom uwikłanym w przemoc oraz o infrastrukturze placówek zapewniających profesjonalną pomoc doradczą, terapeutyczną oraz schronienie dla ofiar przemocy.
- Podejmowano działania profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- 1) organizowano aktywne formy spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży zagrożonej, promujące zachowania bez agresji przy współpracy z Centrum Wolontariatu Ośrodka Pomocy Społecznej w Kościanie, w tym:
 - sekcje tematyczne (plastyczne, muzyczne, kulinarne itp.),
 - wyjazdy, spotkania integracyjne,
 - warsztaty integracyjno-poznawcze itp.
- 2) zorganizowano 27 spotkań w Klubie Integracji Społecznej Ośrodka Pomocy Społecznej w Kościanie o charakterze edukacyjnym, podnoszących umiejętności wychowawcze rodziców. Były to grupy wsparcia pn. „Akademia Świadomego Rodzica”.
5. Zapewniano wsparcie ofiarom przemocy poprzez:
 - 1) przyjmowanie zgłoszeń dotyczących przemocy domowej i uruchomienie procedur powstrzymujących dalsze jej stosowanie,
 - 2) rozpoznanie sytuacji ofiar przemocy,
 - 3) prowadzenie rozmów z ofiarami i sprawcami przemocy w rodzinie,
 - 4) udzielanie informacji o prawach ofiary oraz instytucjach świadczących pomoc,
 - 5) przedstawienie lokalnych zasobów pomocy,
 - 6) współpracę z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej, w celu zapewnienia schronienia osobom zmuszonym do opuszczenia miejsca zamieszkania,
 - 7) objęcie specjalistyczną opieką dzieci z rodzin dotkniętych problemem przemocy w Świetlicy Socjoterapeutycznej.
6. Występowano do Komendy Powiatowej Policji z wnioskiem o podjęcie działań interwencyjnych lub prewencyjnych w rodzinach zagrożonych przemocą.
7. Występowano do Sądu Rejonowego w Kościanie o wgląd w sytuację rodzinną dziecka.
8. Informowano Prokuraturę Rejonową w Kościanie o sytuacji w rodzinie objętej procedurą „Niebieskiej Karty”.

VII. WNIOSKI.

1. Analiza pracy Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych pozwala sformułować następujące wnioski:
 - 1) w roku 2014 wzrosła liczba spraw związanych z realizacją procedury „Niebieskich Kart” o 28,3 %. Prowadzono postępowanie w sprawie 77 Kart. W ocenie członków Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych przyczyną takiej sytuacji jest:
 - wzrost świadomości ofiar przemocy; brak zgody na stosowanie wobec nich przemocy i wiedza o możliwości szukania pomocy w instytucjach do tego powołanych,
 - czujność służb publicznych (pracownicy socjalni, funkcjonariusze policji itp.),
 - wypracowanie modelu współpracy między instytucjami; pojawił się jasny i sprawny przepływ informacji, dotyczący sytuacji rodziny w kryzysie,

- 2) w wyniku działań interwencyjnych i merytorycznego wsparcia środowisk dotkniętych przemocą odnotowano ustanie przemocy w 24 rodzinach, co można uzasadnić:
- skutecznością i wykorzystaniem potencjału różnych instytucji uczestniczących w rozwiązywaniu problemu przemocy,
 - zwiększeniem poczucia bezpieczeństwa osób poszkodowanych i ograniczenie poczucia bezkarności sprawców przemocy,
 - wykorzystaniem nowych instrumentów w zwalczaniu zjawiska przemocy (koordynacja działań instytucji, kierowanie do psychologa, kierowanie spraw o stosowaniu przemocy na policje i do prokuratury itp.)
2. Praca Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych wykazała, iż dla skuteczniejszego przeciwdziałania zjawisku przemocy niezbędne jest podjęcie następujących działań:
- 1) zdiagnozowanie problemu przemocy w rodzinie na terenie miasta Kościana w oparciu o badania ankietowe wśród mieszkańców i uczniów szkół, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji dzieci zaniedbywanych lub krzywdzonych,
 - 2) realizacja programów profilaktycznych w placówkach oświatowych,
 - 3) organizowanie akcji informacyjnych, skierowanych do świadków przemocy, wskazujących na konieczność reagowania na akty przemocy i zgłaszania ich do instytucji zajmujących się pomocą poszkodowanym,
 - 4) stworzenie programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy.

Kościan – 2015 – 03 – 27

Opracował:
M. Lubińska